Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2023/1032

20.11.2023.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2023. gada 28. septembris)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku

(CON/2023/29)

(C/2023/1032)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2023. gada 20. jūlijā saņēma Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku ([1]) (turpmāk – "ierosinātā regula").

ECB kompetence sniegt atzinumu balstās uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātajā regulā iekļauti noteikumi, kas ietekmē ECB uzdevumus attiecībā uz statistiskās informācijas vākšanu saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – "ECBS Statūti") 5. pantu. ECB Padome šo atzinumu pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

1.1. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009 ([2]) un Padomes Regulu (EK) Nr. 2533/98 ([3]) Eiropas statistiku izstrādā, sagatavo un izplata gan Eiropas Statistikas sistēma (ESS), gan Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS). ESS un ECBS darbojas atbilstoši diviem atsevišķiem tiesiskajiem regulējumiem, kas atspoguļo to attiecīgās pārvaldības struktūras un to, cik svarīgi ir nodrošināt ciešu sadarbību un pienācīgu koordināciju to statistisko funkciju izpildē.

1.2. Ierosinātās regulas mērķis ir Eiropas statistikas izstrādes, sagatavošanas un izplatīšanas tiesisko regulējumu, kā arī ESS padarīt piemērotu nākotnei. Ierosinātās regulas mērķis ir to panākt, ļaujot ESS ātrāk un efektīvāk reaģēt uz steidzamām statistiskajām vajadzībām krīzes situācijās, atvieglojot piekļuvi privāti glabātiem datiem un dodot iespēju ESS apmierināt lietotāju vēlmi pēc detalizētākas informācijas, kas sagatavota ātrāk un biežāk un sniedz dziļāku ieskatu. Šāda detalizētākas informācijas sagatavošana iespējama, pateicoties tehnoloģiju attīstībai, piemēram, parādoties digitālajiem un interneta ģenerētajiem datiem. ECB pilnībā atbalsta šos ESS mērķus un uzskata, ka tie vienlīdz attiecas uz Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu, ko savas attiecīgās kompetences ietvaros veic ECBS.

1.3. Turklāt ECB uzsver, ka ierosinātajai regulai un Eiropas statistikas pārvaldībai ESS un ECBS būtu jāatbilst plašākai Eiropas Datu stratēģijai ([4]). Datu stratēģijas mērķis ir panākt, ka Savienībai ir vadoša loma uz datiem balstītā sabiedrībā, izveidojot vienotu datu tirgu, kurā datiem atļauts brīvi plūst Savienībā un starp nozarēm uzņēmumu, pētnieku un publiskās pārvaldes iestāžu labā. Datu stratēģijā atzīts, ka, lai gūtu labumu no datu labākas

([1]) COM(2023) 402 final.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, *Euratom*, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

([3]) Padomes Regula (EK) Nr. 2533/98 (1998. gada 23. novembris) par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka (OV L 318, 27.11.1998., 8. lpp.).

([4]) Sk. "Eiropas Datu stratēģija – Panākt, ka ES kļūst par digitālas sabiedrības paraugu", pieejama Eiropas Komisijas interneta vietnē www.commission.europa.eu.

izmantošanas, Savienībai būs jāuzlabo savas datu apstrādes pārvaldības struktūras un jāpalielina izmantošanai un atkalizmantošanai pieejamo kvalitatīvo datu kopfondi ([5]). Šiem svarīgajiem visaptverošajiem mērķiem arī turpmāk būtu jāvirza Eiropas statistikas tiesiskā regulējuma reforma.

1.4. Ņemot vērā šos kopīgos mērķus, ECB uzskata, ka ir vēl jo svarīgāk, lai ESS un ECBS dalībnieki turpinātu cieši sadarboties, lai līdz minimumam samazinātu pārskatu sniegšanas slogu un nodrošinātu saskaņotību, kas nepieciešama Eiropas statistikas sagatavošanai ([6]). Tas jo īpaši attiecas uz statistikas sagatavošanas jomām, kurās ESS un ECBS ir kopīga atbildība, piemēram, finanšu pārskatu un maksājumu bilances statistikas sagatavošanā. Taču šos mērķus veicina arī cieša sadarbība gadījumos, kuros ECB ir galvenā atbildība par statistikas sagatavošanu, proti, nodrošinot, ka ECBS dalībnieki var tieši vai netieši izmantot ESS izmantotos un sagatavotos datus, ja vien šāda nepieciešamība ir pamatota.

1.5. Cieša sadarbība ir būtiska arī tādēļ, lai uzlabotu veidu, kādā dati tiek darīti pieejami un izmantoti ar sabiedrību, klimatu un vidi saistītu problēmu risināšanai ([7]). Statistikas jomā tam nepieciešama droša un savlaicīga datu apmaiņa starp publiskajām iestādēm, kā arī starp nozarēm, lai nodrošinātu, ka izmantošanai kļūst pieejams vairāk datu un tie ir labāk integrēti, vienlaikus saglabājot attiecīgos datu aizsardzības pasākumus. Ja netiks izmantota Regulas (EK) Nr. 223/2009 pārskatīšanas sniegtā iespēja uzlabot datu piemērotību to apmaiņai starp uzticamiem oficiālās statistikas sagatavotājiem, tas var nepārprotami ietekmēt attiecīgo politikas mērķu sasniegšanu Savienības līmenī.

1.6. Ņemot vērā iepriekš minēto un ņemot vērā ECBS kā viena no pīlāriem kopā ar ESS lomu Eiropas statistikas sagatavošanā, ECB uzskata, ka ESS un ECBS būtu kopīgi jāpievēršas jaunajiem izaicinājumiem, ko plānots risināt ar ierosināto regulu. Tas būtu jādara trīs jomās.

1.7. Pirmkārt, jākoordinē attiecīgā tiesiskā regulējuma, proti, Regulas (EK) Nr. 223/2009 un Regulas (EK) Nr. 2533/98, atjauninājumi, jo īpaši, lai uzlabotu pašreiz statistikas vajadzībām nepieciešamo režīmu datu apmaiņai starp abām statistikas sistēmām nolūkā tās pielāgot jaunajiem izaicinājumiem, ar ko saskaras Eiropas statistika ([8]), samazinātu slogu datu sagatavotājiem un augstas kvalitātes oficiālās makroekonomikas statistikas apkopošanai un sasniegtu labākus statistikas rezultātus ([9]).

1.8. Otrkārt, ECB norāda, ka ar ierosināto regulu tiktu ieviests jauns noteikumu kopums, lai atvieglotu datu vākšanu nolūkā apmierināt steidzamas statistikas prasības krīžu laikā, nodrošinātu piekļuvi jauniem datu avotiem, jo īpaši privāti glabātiem datiem, un uzlabotu datu apmaiņu ESS ([10]). Tajā pašā laikā būtu jāuzlabo ne tikai ESS pašreizējais režīms jaunu datu avotu apmaiņai statistikas vajadzībām, bet arī – un saskaņā ar ciešas sadarbības pienākumu – ESS un ECBS datu apmaiņas režīms. Katrā sistēmā ietilpst uzticamas iestādes, kas ieviesušas stingras un uzticamas sistēmas un procedūras datu konfidencialitātes aizsardzībai.

([5]) Sk. "Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo Lietu Komitejai un Reģionu Komitejai, Eiropas Datu stratēģija" (COM/2020/66 final).

([6]) Regulas (EK) Nr. 223/2009 9. pants un Regulas (EK) Nr. 2533/98 2.a pants.

([7]) Statistiskās informācijas sagatavošana klimata riska analīzei ir svarīgs solis klimata pārmaiņu rīcības plānā, ko ECB Padome pieņēma 2021. gadā pēc ECB monetārās politikas stratēģijas pārskatīšanas. Sk. "ECB iepazīstina ar rīcības plānu ar klimata pārmaiņām saistīto apsvērumu iekļaušanai savā monetārās politikas stratēģijā", 2021. gada 8. jūlijs, pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

([8]) Kā izklāstīts ierosinātajā regulā un šī atzinuma 1.2. punktā.

([9]) Sk. "Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komitejas atzinums attiecībā uz konfidenciālas statistiskās informācijas par Eiropas statistiku apmaiņu statistikas vajadzībām starp ESS un ECBS", Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komiteja, 2023. gada 12. jūlijs.

([10]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 2. un 7. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 16.a pantu un 17.b–17.f pantu.

1.9. Visbeidzot, abos tiesiskajos regulējumos būtu jāīsteno koordinēta pieeja, lai nodrošinātu, ka statistikas pārskatos tiek izmantota divvirzienu saziņa starp attiecīgajām iestādēm un pārskatu sniedzējiem, samazinot pārskatu sniegšanas slogu, izvairoties no dubultas pārskatu sniegšanas un uzlabojot savākto datu kvalitāti. Šādas saziņas pamatā ir attiecīgo korporatīvo darījuma partneru (t. i., izņemot mājsaimniecības) unikāla identifikācija un klasifikācija. Attiecīgi Regulas (EK) Nr. 223/2009 un Regulas (EK) Nr. 2533/98 kontekstā būtu jādefinē vispārējs Eiropas regulējums, lai atvieglotu datu kopīgošanu saistībā ar ierobežotu datu atribūtu kopumu un galvenajiem identifikācijas un klasifikācijas mainīgajiem lielumiem, kas ir jau iedibināta prakse vairākās ES jurisdikcijās.

1.10. ECB ir īpaši svarīgi izveidot efektīvu divvirzienu saziņu starp attiecīgajām iestādēm un pārskatu sniedzējiem, jo tiesiskais regulējums, kas attiecas uz tās statistiskajiem uzdevumiem, ļauj nosūtīt ECBS ietvaros saskaņā ar ECBS Statūtu 5. pantu savākto informāciju, identificējot attiecīgos darījuma partnerus "tādā apjomā un tik detalizēti, cik tas ir vajadzīgs, lai izpildītu Līgumā minētos ECBS uzdevumus vai ECBS dalībniekiem uzticētos uzdevumus prudenciālās uzraudzības jomā" ([11]). Turpretī, ja šādus konfidenciālus datus ievācis ESS dalībnieks, tos var nosūtīt ECBS dalībniekam tikai ar nosacījumu, ka "nosūtīšana ir vajadzīga Eiropas statistikas pilnvērtīgai izstrādāšanai, sagatavošanai vai izplatīšanai, vai kvalitātes uzlabošanai atbilstoši ESS un ECBS kompetences jomām, un ja šāda vajadzība ir pamatota" ([12]). To nedrīkst izmantot mērķiem, kas nav tikai statistiski ([13]). Konkrētu datu atribūtu nepārprotama izslēgšana no konfidenciāliem datiem piemērojamiem ierobežojumiem, ja vairumā gadījumu tie jau ir pieejami publiski un/vai par maksu, ievērojami uzlabotu šādu datu izmantojamību un statistikas sagatavošanas kvalitāti un efektivitāti. Tas būtu arī priekšnoteikums pārskatu sniegšanas sloga samazināšanai.

1.11. Kopumā skaidrāka norāde ierosinātajā regulā attiecībā uz to, cik svarīga ir šādas informācijas izmantošana Līgumā minēto ECBS uzdevumu veikšanai un citu Savienības iestāžu, struktūru un aģentūru, kuras arvien biežāk pieprasa piekļuvi ECBS savāktajai informācijai, uzdevumu veikšanai palīdzētu sasniegt ECBS un ESS kopīgos mērķus – sagatavot augstas kvalitātes statistiku (kas prasa divvirzienu saziņu ar pārskatu sniedzējiem) un apmierināt lietotāju vēlmi pēc detalizētākas informācijas, kas sniedz padziļinātu ieskatu uz pierādījumiem balstītas ES politikas atbalstam.

2. **Īpaši apsvērumi**

2.1. *ECB kompetences iekļaušana ierosinātās regulas apsvērumos*

ECB uzskata, ka, ņemot vērā ESS un ECBS pienākumu cieši sadarboties, ierosinātās regulas apsvērumos būtu jānorāda un jāatzīst, ka arī ECBS izstrādā, sagatavo un izplata Eiropas statistiku atbilstoši savam statistikas vākšanas regulējumam. Ierosinātās regulas apsvērumos būtu jāprecizē, ka tās noteikumus piemēro, neierobežojot ECB kompetenci saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2533/98. Tas tika izskaidrots vienā no sākotnējās Regulas (EK) Nr. 223/2009 apsvērumiem, tomēr skaidrības un konsekvences labad tas būtu jāiekļauj arī ierosinātās regulas apsvērumos.

2.2. *Privāti turētu datu nosūtīšana ECBS Eiropas statistikas apkopošanas vajadzībām, ko ESS veic bez datu turētāja iepriekšējas piekrišanas*

2.2.1. ECB norāda, ka ierosinātajā regulā ([14]) iekļauts īpašs mehānisms, kas ļautu ESS locekļiem pieprasīt privātam datu turētājam darīt pieejamus datus un attiecīgos metadatus Eiropas statistikas izstrādei un sagatavošanai, ja izpildīti ierosinātajā regulā paredzētie nosacījumi. Šis mehānisms neskar pārskatu sniegšanas pienākumus, kas noteikti Savienības statistikas nozaru tiesību aktos, vai datu turētāju pienākumu darīt datus pieejamus, pamatojoties uz ārkārtēju vajadzību, saskaņā ar ES Datu aktu ([15]).

([11]) Regulas (EK) Nr. 2533/98 8. panta 4. punkta a) apakšpunkts.
([12]) Regulas (EK) Nr. 223/2009 21. panta 2. punkts.
([13]) Regulas (EK) Nr. 2533/98 8.a panta 3. punkts.
([14]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 7. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 17.b–17.f pantu.
([15]) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par saskaņotiem noteikumiem par taisnīgu piekļuvi datiem un to lietošanu (Datu akts) (COM/2022/68 final).

2.2.2. ECB ir norādījusi, ka tiktu panākts ievērojams ieguvums, ja, veicot tiesību aktos noteiktos uzdevumus, tai ļautu piekļūt privāti glabātiem datiem un tos izmantot ([16]), jo Eurosistēma plaši izmanto ne tikai ECB, ECBS dalībnieku un ESS sagatavoto oficiālo statistiku, bet arī netradicionālus datu avotus, piemēram, iedzīvotāju mobilitātes augstas frekvences rādītājus, kuru pamatā ir mobilo tīklu operatoru dati, mājsaimniecību patēriņa statistiku vai nacionālos kontus, kuru pamatā ir tādi finanšu darījumu dati kā pirkuma pasūtījumi, rēķini, karšu izmaiņas un žurnālu ieraksti.

2.2.3. Turklāt dažu pēdējo gadu laikā digitalizācija un krīžu vadība arī eksponenciāli palielinājusi nepieciešamību ECBS piekļūt detalizētākai informācijai no netradicionāliem avotiem, kas sagatavota ātrāk un biežāk. Tas ļautu ECBS ātrāk reaģēt uz ārkārtas un krīzes situācijām un, veicot ECBS uzdevumus, gūt dziļāku ieskatu tās veiktās analīzes vajadzībām. Piekļuve privāti turētiem datiem svarīga arī statistiskajām vajadzībām, piemēram, lai uzlabotu ECBS kompetences ietvaros sagatavotās Eiropas statistikas kvalitāti.

2.2.4. Šo iemeslu dēļ ECB uzskata, ka ir lietderīgi grozīt ierosināto regulu ([17]), lai noteiktu, ka ESS bez datu turētāja iepriekšējas piekrišanas nosūta ECBS dalībniekiem datus, kurus privāts datu turētājs var darīt pieejamus ESS dalībniekiem. Nosūtīšana notiktu tikai tad, ja ECBS tas vajadzīgs, lai izstrādātu, sagatavotu un izplatītu Eiropas statistiku vai uzlabotu tās kvalitāti. Tas nodrošinātu, ka šāds režīms efektīvi dara šos datus pieejamus Eiropas statistikas apkopošanai, ko veic ESS un ECBS, un palielinātu pārredzamību attiecībā uz datu kopīgošanu privātajiem datu turētājiem. Tajā pašā laikā ECBS dalībniekiem būtu jāveic pasākumi, kas līdzvērtīgi tiem, kurus nacionālās statistikas iestādes (NSI) un Komisija (Eurostat) veic, lai aizsargātu datus, ko tā var saņemt privāto datu turētāju interesēs.

2.3. *ESS un ECBS datu apmaiņas režīma uzlabošana*

Ar ierosināto regulu ([18]) izveido jaunu režīmu, lai atvieglotu datu, tostarp konfidenciālu datu un pagaidu statistisko darbību rezultātu ([19]), apmaiņu NSI starpā un datu apmaiņu starp NSI un Komisiju (Eurostat). Tajā pašā laikā tā nerisina vajadzību uzlabot datu apmaiņu starp ESS un ECBS. Saskaņā ar pienākumu cieši sadarboties starp ESS un ECBS ([20]) ierosinātais jaunais režīms būtu jāpaplašina, lai iekļautu un simetriski uzlabotu pašreizējo sadarbību datu apmaiņas jomā ar ECBS kā Eiropas statistikas sagatavotāju. Noteikumos būtu jāparedz datu apmaiņa starp ECBS un ESS kopīgas atbildības vai kopīgu interešu jomās ar noteikumu, ka gan ECBS, gan ESS ieviesti līdzvērtīgi datu aizsardzības pasākumi.

2.4. *Konfidenciālu datu nosūtīšana*

2.4.1. Ar ierosināto regulu netiek grozīts attiecīgais Regulas (EK) Nr. 223/2009 noteikums ([21]) par konfidenciālu datu nosūtīšanu ESS ietvaros un starp ESS un ECBS. Līdz ar to, ja ESS nosūta konfidenciālus datus ECBS saskaņā ar attiecīgo Regulas (EK) Nr. 223/2009 noteikumu ([22]), šos datus ECBS var izmantot tikai "vienīgi statistikas vajadzībām", un tie ir "pieejami tikai personālam, kas veic statistiskās darbībās to konkrētajā darba jomā".

([16]) Sk. 2.3. punktu Eiropas Centrālās bankas 2022. gada 5. septembra Atzinumā par priekšlikumu regulai par saskaņotiem noteikumiem par taisnīgu piekļuvi datiem un to izmantošanu (Datu akts) (CON/2022/30) (OV C 402, 19.10.2022., 5. lpp.).
([17]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 7. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 17.e pantu.
([18]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 7. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 17.f pantu.
([19]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 2. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 16.a pantu.
([20]) Sk. Regulas (EK) Nr. 2533/98 2.a pantu un Regulas (EK) Nr. 223/2009 9. pantu.
([21]) Sk. Regulas (ES) Nr. 223/2009 21. pantu.
([22]) Sk. Regulas (ES) Nr. 223/2009 21. panta 5. punktu.

2.4.2. ECB uzskata, ka ierobežotās izmaiņas, ko tā ierosina noteikumos, kas reglamentē konfidenciālu datu nosūtīšanu, atbilstu ierosinātās regulas vispārējam mērķim padarīt Eiropas statistikas tiesisko regulējumu piemērotu nākotnei un ievērojami uzlabot ESS spēju reaģēt uz datu vajadzībām. Pirmkārt, atzīstot, cik svarīga ir konfidenciālu datu apmaiņa, lai ESS un ECBS būtu informācija, kas vajadzīga to uzdevumu veikšanai, kā arī šādu datu pieejamības eksponenciālo pieaugumu, ESS un ECBS būtu jāpastiprina sadarbība šajā jomā, nosūtot konfidenciālus datus, ja šāda vajadzība ir pamatota. Turklāt tiktu novērsta dubulta pārskatu sniegšana, galu galā samazinot pārskatu sniegšanas slogu.

2.4.3. Otrkārt, izmaiņas ļautu plašāk izmantot atlasītus atsauces datus, jo īpaši galvenos raksturlielumus par atsevišķiem uzņēmumiem, kas vairumā gadījumu ir pieejami publiski un/vai par maksu.

2.4.4. Pašas ECB mērķis ir nodrošināt, ka tās statistisko datu vākšanas tiesiskais regulējums ir "piemērots nākotnei". Jo īpaši ECBS Integrētā pārskatu sniegšanas sistēmas (IReF) ([23]) projektā paredzētā statistikas pārskatu sniegšanas modernizēšana, plašāka tvēruma EBI priekšizpēte saskaņā ar Kapitāla prasību regulas (KPR) 430.c pantu ([24]) un ES stratēģija par uzraudzības datiem ES finanšu pakalpojumu jomā ir svarīgas iniciatīvas, kurās ir iesaistīta ECBS.

2.4.5. Šīm iniciatīvām vajadzīga divvirzienu saziņa starp attiecīgajām iestādēm un pārskatu sniedzējiem par atsauces pamatdatiem, kas jāizmanto, lai izpildītu pārskatu sniegšanas prasības. Tas ir tehnisks priekšnoteikums, lai panāktu vienotu pārskatu sniegšanas režīmu bankām statistikas, prudenciālās uzraudzības un noregulējuma nolūkos.

2.4.6. Šādas saziņas pamatā ir spēja atsaukties uz unikālu informāciju par darījuma partneri tādu galveno raksturlielumu kopuma veidā, kas attiecas uz individuāliem uzņēmumiem, piem., uzņēmuma nosaukums, uzņēmuma reģistrācijas dalībvalsts, juridiskā adrese un juridiskā forma. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1024 (turpmāk – "Atvērto datu direktīva") ([25]) un tās īstenošanas regulā ir ([26]) noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka augstvērtīgas datu kopas, tostarp galvenie raksturlielumi, kas attiecas uz individuāliem uzņēmumiem, piem., iepriekš minētie, tiek darīti publiski pieejami. ECB ietvertu arī tādus galvenos raksturlielumus kā uzņēmumu identifikatori, galvenā saimnieciskā darbība un EKS sektoru klasifikācijas, kas pārsniedz Atvērto datu direktīvas aptvertās. Turklāt šajā kategorijā būtu jāiekļauj informācija par vietējo uzņēmumu atrašanās vietu, kas ir būtiska klimata pārmaiņu risku novērtēšanai un klimata pārmaiņu riska rādītāju izstrādei un analīzei.

2.4.7. Turklāt vairākās ES jurisdikcijās atsauces datu apmaiņas prakse (kas aptver iepriekš minēto galveno raksturlielumu kopumu un galvenos identifikācijas un klasifikācijas mainīgos lielumus, tostarp tos, ko vāc NSI un nacionālās centrālās bankas (NCB)) statistikas pārskatu kontekstā jau labi darbojas visos avotos. Šī pieredze liecina par būtiskiem ieguvumiem attiecībā uz pārskatu sniegšanas sloga samazināšanu, pārskatu sniegšanas efektivitāti un vispārējās datu kvalitātes uzlabošanu.

([23]) ECBS Integrētās pārskatu sniegšanas sistēmas (IReF) banku statistikas pārskatu sniegšanai mērķis ir konsolidēt vairākus statistikas datu krājumus. Šis ECBS stratēģiskais projekts ir pirmais solis ceļā uz banku vienotu pārskatu sniegšanu statistikas, prudenciālās uzraudzības un noregulējuma vajadzībām, kas balstās arī uz spēju veikt apmaiņu un paļaujas uz vienu un to pašu atsauces pamatdatu kopumu. Šāds stratēģisks solis ievērojami samazinātu pārskatu sniegšanas slogu, vienlaikus maksimāli palielinot datu lietderību lietotājiem.

([24]) Saistībā ar virzību uz banku datu pārskatu sniegšanas vienotu standartizāciju, integrāciju un sadarbspēju jo īpaši skat. EBI galīgo ziņojumu "*Report on a feasibility study of an integrated reporting system under Article 430c CRR*" (EBA/REP/2021/38) un ECBS ilgtermiņa stratēģiju banku datu sniegšanai.

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

([26]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/138 (2022. gada 21. decembris), ar ko nosaka konkrētu vērtīgu datu kopu sarakstu un to publicēšanas un atkalizmantošanas kārtību (OV L 19, 20.1.2023., 43. lpp.). Attiecīgās datu kopas norādītas Īstenošanas regulas pielikuma 5.1. iedaļā.

2.4.8. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ECB uzskata, ka uz atlasītajiem atsauces datiem nebūtu jāattiecina ierobežojumi, kas piemērojami "konfidenciāliem datiem" ierosinātās regulas izpratnē, lai tos varētu kopīgot starp ESS un ECBS, pārskatu sniedzējiem un citām attiecīgajām iestādēm un lietotājiem ([27]) ([28]).

2.4.9. Tāpēc ECB ierosina, ka Regulas (EK) Nr. 223/2009 attiecīgais pants ([29]) nosaka, ka daži galvenie raksturlielumi, kas attiecas uz individuāliem uzņēmumiem, un galvenie identifikācijas un klasifikācijas mainīgie lielumi ierosinātās regulas izpratnē nav uzskatāmi par "konfidenciāliem datiem" ([30]). Drīzāk tie būtu jāuzskata par izņēmumiem no ESS un ECBS konfidencialitātes režīma. Turklāt, tā kā tie ir publiski pieejami, ECBS vajadzētu būt tiesībām šos atlasītos atsauces datus izmantot citiem mērķiem, kas nav tikai statistiskie mērķi, proti, ne tikai "Eiropas statistikas" izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai ([31]), bet arī ECBS uzdevumu veikšanai saskaņā ar LESD 127. panta 2. un 5. punktu un ECB uzdevumiem attiecībā uz kredītiestāžu prudenciālu uzraudzību saskaņā ar LESD 127. panta 6. punktu un Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 ([32]).

2.5. *Publiski pieejamu datu atkalizmantošana*

2.5.1. ECB atzinīgi vērtē priekšlikumu grozīt Regulas (EK) Nr. 223/2009 formulējumu ([33]), lai noteiktu, ka datus, kas likumīgi pieejami sabiedrībai, nedrīkst uzskatīt par konfidenciāliem, ja tos izmanto statistikas vajadzībām. Tas atbilst Eiropas datu stratēģijas mērķim nodrošināt datu brīvu apriti Savienībā un starp nozarēm visas sabiedrības labā. Šis ierosinātais grozījums ļauj efektīvāk izmantot publiski pieejamus datus, jo pašreizējais Regulas (EK) Nr. 223/2009 formulējums attiecas tikai uz datiem, kas joprojām publiski pieejami saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, un tajā nav skaidri iekļauti dati, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir arvien vairāk pieejami sabiedrībai.

2.5.2. Tajā pašā laikā saskaņā ar priekšlikumu publiski pieejamus datus neuzskata par konfidenciāliem tikai tad, ja tos izmanto statistikas vajadzībām. "Izmantošanas statistiskiem mērķiem" definīcija tiek grozīta, lai apzīmētu "izmantošanu vienīgi statistikas rezultātu un analīžu izstrādei un sagatavošanai, tostarp saistītām pētniecības un zinātniskām darbībām vai izlases rāmju izveidei". Šī definīcija būtu jāpiemēro arī no šiem datiem iegūtas statistikas izplatīšanai, kas atļauta saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem. Tas palīdzētu nodrošināt, ka publiski pieejamiem datiem, ko izplata statistiķi, nepiemēro nevajadzīgus ierobežojumus, ja šādus datus izmanto atkārtoti, tostarp ar statistiku nesaistītos nolūkos, saskaņā ar ES stratēģiju datu pieejamības palielināšanai. Turklāt tas palīdzētu nodrošināt, ka ECBS var brīvi izmantot publiski pieejamus datus, kas identificē juridiskās personas ne tikai statistisko uzdevumu veikšanai, bet arī ECBS un prudenciālās uzraudzības uzdevumu veikšanai.

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto regulu, konkrēti redakcionālie priekšlikumi ir izklāstīti atsevišķā tehniskā darba dokumentā, kuram pievienots attiecīgs paskaidrojuma teksts. Tehniskais darba dokuments angļu valodā ir pieejams *EUR-Lex*.

([27]) Ievērojot piemērojamo personas datu aizsardzību.
([28]) Sk. "*Minutes of the CMFB Workshop on Collaboration & exchange of business register data for statistical (and non-statistical) purposes between NSIs and NCBs*", 2022. gada 29. jūnijs (26. punkts un noslēguma piezīmes).
([29]) Regulas (ES) Nr. 223/2009 21. pants.
([30]) Vai arī Regulas (EK) Nr. 2533/98 nolūkiem, kas tagad būtu jāatjaunina.
([31]) Kā noteikts Padomes Regulas (EK) Nr. 2533/98 1. panta 1.a punktā.
([32]) Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādnēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).
([33]) Sk. ierosinātās regulas 1. panta 10. punktu, ar ko Regulā (EK) Nr. 223/2009 iekļauj jaunu 25. pantu.

Frankfurtē pie Mainas, 2023. gada 28. septembrī

ECB prezidente
Christine LAGARDE